

Taxa plătită în numerar, conf. ord. Dir. Com. P. T. T. No. 49844 din 1939.

Inscris la tribunal sub No. 8.111/3

2 Lei

Redacția și administrația:
 Timișoara I.
 Str. Lovinci No. 2

Telefon:
 Redacția și administrația 12-66
 Tipografia 14-69

On. Biblioteca

Arad

Cultural

Ziarul de afirmare
 românească
 al Ținutului Timiș

Abonamente: Anual 500 lei, pe 6 luni 300 lei
 Pentru țărani, preoți și învățători 300 lei
 Pentru întreprinderi 2000 lei

Apare sub egida
 „Astreii Bănățene“

Testamente pilduitoare

Testamentul marelui mecenat al neamului nostru — Gojdu — a rămas în istoria noastră ca cel mai conștient act politic și de mare neprețuită pentru România din Transilvania. Să ai prevederea și planul de viitor cu temelii solide a neamului tău și dai chiar și mijloacele materiale pentru un timp, când mulți Români se vor să-și declare originea etnică, o îndrăzneală, dar și o genialitate culturală.

Execuția lăsamântului Gojdu — cea întâi în ce privește obținerea unui capital suficient de intelectuali conducători ai populației din Ardeal și Banat, — a rămas, rămânând ca tot prin bursele acestei Fundațiuni să se creieze un număr suficient de meseriași și comercianți.

Pe acestea s'a desbătut la Bocșa lăsamântul defunctului dr. Aurel. Aurel a fost consilier la Curtea de Justiție și originar din comuna Ezeris. Testamentul a lăsat o avere de peste jumătate de milion „Astreii” și o bibliotecă de cărți noastre. Nu de mult un avocat a publicat în Ciocova — dr. Aurel — a donat pe seama „Astreii” suma de peste 500.000 lei.

Pe aceste cuvinte că în aceste vremuri de criză după averi, să așezăm numele adevăraților jertfitori pe altarul culturii, la loc de cinste și să ne închinăm memoriei lor cu mare smerenie, pentru că ei bine au lăsat această dela națiune.

Într-o pagină istorie noastre bănești și în special cercetând și istoriile bisericilor noastre dela sate, orașe, Diecezelor și al Astrei dela Sibiu, am o seamă de oameni care și-au lăsat averea după moarte lor — biserici și „Astreii”. În testamentele lor de înțelepciune, prevedere, iubire de țară și neam cetim: „las averea mea din venitele ei să se dea stipendii pentru săraci și merituosi” sau „ucenici care a învățat o meserie sau o știință”.

Doamne, noi moștenitorii norocoși ai României de astăzi, care am beneficiat de toate bunătățile acestor oameni și alora care și-au sacrificat chiar viața pentru idealurile neamului nostru în vremuri cu mult mai triste și grele decât cele de astăzi, oare suntem vrednici urmași ai lor? Suntem pe urmele faptelor lor, cutezăm măcar să ne gândim de figurile lor pline de admirație și respect?

În aceste vremuri, când se cer atâtea jertfe pentru înzestrarea armatei, conștient și pentru frații refugiați basarabeni și bucovineni. Ceva mai mult — să cerem chiar lăpădarea tuturor intereselor personale individuale pentru o colectivitate a Națiunii, trebuie să oprim o clipă în mersul vieții noastre prea orbită de egoism, să ne adaptăm din nou cu puteri noi din viața pilduitoare a marilor noștri înaintași și să păstrăm cu duhurile rele să păstrăm cu încredință și cu vrere, mai accentuată ca în trecut, tot ce ne-au lăsat părinții țării noastre: biserică, limbă, obiceiuri strămoșesti, spirit național și pământul Țării noastre.

ILIE RUSMIR

Despre întrevederile dela Salzburg și Roma

Expozeul dlui prof. M. Manoilescu ministrul de externe al României Problema schimbului de populație între noi și vecinii noștri „Vom decide liberi asupra destinelor noastre”

București, 1 (Sir). — În ședința consiliului de miniștri ținută ieri seara, d. prof. M. Manoilescu a făcut următorul expozeu:

„D. prim-ministru și cu mine, am avut atât în Germania cât și Italia o foarte bună primire, nu numai în cece privește formele exterioare pline de cordialitate și de atențiune, ci și în cece privește înțelegerea deplină pentru țara noastră, pentru poziția ei de azi și pentru starea sufletească a popoului nostru, în aceste vremuri grele. Am constatat la cei doi conducători supremi ai politicii axei, satisfacție pentru orientarea de astăzi a României. Führerul și Ducele s'au interesat cu o vădită simpatie de aspectele vieții noastre naționale. Pentru noi, acest interes este deosebit de prețios, izvorul tuturor acțiunilor viitoare menite ca, în cadrul politic, pe cale de a fi creat aici în occidentul Europei, să asigure României o viață pașnică și prosperă.

RESPECTUL PUTERILOR AXEI PENTRU INDEPENDENȚA POPOARELOR

În special țin să subliniez că prin contrast cu atâtea legende absurde și interesate, libertatea de a decide asupra destinelor noastre ne rămâne întreagă. Independența noastră politică precum și independența noastră economică vor fi absolute, în noul sistem sud-est european în devenire.

Pentru a ilustra în chip concret acest respect al puterilor axei pentru independența popoarelor din occidentul Europei este destul să arăt că atât la Berchtesgaden cât și la Roma ni s'a vădit în felul cel mai clar, concepția conform căreia România urmează să se organizeze și asigure în toate sectoarele sale economice. Cu propriul său capital, cu muncitorii săi de toate specialitățile și cu propriii săi tehnicieni, acea-

sta fiind însăși condiția unei dezvoltări din ce în ce mai frumoase a puterilor noastre naționale de creațiune. Departele de poveștile despre cucerirea și acapararea noastră economică, pe care unii le-au răspândit atât, puterile axei nu au altă intenție decât de a deveni clienții noștri cei mai buni și furnizorii noștri cei mai căutați. Mai mult decât atât, chiar dacă noi am voi, cum este înțelept să voim, ca în anumite domenii, în care avem experiență prea puțină să intervină ingineri și alți specialiști din țările axei, nu i-am avea decât cu foarte mare greutate și în chip cu totul excepțional, cedarea unor astfel de specialiști constituind un adevărat sacrificiu pentru aceste țări în care viața pulsează astăzi cu atâtea intensitate.

PASTRAREA PACII ÎN BALCANI

Pe de altă parte, grija de căpetenie a puterilor axei este păstrarea păcii în Balcani și în această grijă, cele două mari state care stau astăzi în fruntea umanității se întâlnesc pe același drum cu noi, dar pacea cu dreptatea românească. Dorim să se știe atât înăuntru cât mai ales în afară, că întâmplări și situații de felul pe care le-a trăit România în ultimul timp și cari s'au datorat unor împrejurări cu totul unice și particulare, nu se vor mai crea nici odată. Românii știu să se incline cât trebuie, în fața exigențelor păcii, dar când anumite limite sunt depășite, știu să pornească și pe celălalt drum.

Convențuire pașnică și amicală cu vecinii noștri

În cece privește problema de care o anumită presă străină s'a ocupat cu obsedantă stăruință în timpul din urmă, deformându-i dimensiunile și anume: problema destinderii generale în ordinea Europei și în special între noi și vecinii noștri unguri și bulgari, guvernul crede și afirmă din propria sa inițiativă, după cum a comunicat-o din timp și puterilor axei, că a sosit momentul să facă mai mult dovada bunelor sale intențiuni de conviețuire pașnică și amicală cu vecinii săi.

În acest sens, după ce timp de 20 ani România a făcut cel mai mult în favoarea minorităților, ce s'a putut întâlni vreodată, guvernul român a încercat să pășească cu mijloace și mai radicale, la rezolvarea problemei minorităților de același sânge cu populațiile învecinate cu noi, prin măsuri noi luate în spiritul și cu metodele timpului nostru. ÎNTRE ACESTE MĂSURI, CARE A DAT FOARTE BUNE REZULTATE ÎN ALTE ȚĂRI, ESTE SCHIMBUL DE POPULAȚIE. Aceasta diminuează, în total sau în parte, greutatea și înlătură fricțiunile interne și externe, sporește omogenitatea etnică a țării și realizarea, în cadrul granițelor ei, aproape cu unanimitate națională.

Această metodă nu numai că nu slăbește principiul național ci îl ține și îl întărește, realizând pentru fiecare țară un grad de pură etnică, pe care întâmplările istoriei nu l-au putut nici odată profesa. Pe această cale se păstrează și se fortifică cea ce este mai prețios pentru un popor și anume, substanța lui etnică și plazma aceia secundă din care se ooc și se ridică toate formele lui superioare și specifice de viață.

A aduce în cadrul statului românesc pe toți românii din afară de hotarele lui dela miază zi și dela apus, fără a lăsa nici un român în afară de hotare și a mlesora în cea mai largă măsură posibilă numărul mi-

norităților din România, iată două măsuri ideale pentru împlinirea cărora ori ce stăruință este bine venită și ori ce mijloc este potrivit.

PROBLEMA ELEMENTULUI EVREESC

Pe de altă parte, trebuie să precizez categoric că după convingerea noastră, țara nu poate căpăta o perfectă omogenitate românească și românii nu pot ajunge ca să se simtă așa cum ar dori, să fie stăpâni la ei acasă, decât dacă se rezolvă prin măsuri categorice și hotărâte problema elementului evreesc dela noi. În acest sens, suntem hotărâți să venim cu măsuri serioase și bine studiate, cari vor fi aplicate cu aceeași sinceritate și cu acel spirit de hotărâre ce caracterizează actele guvernului nostru. Pe această cale, ne vom apropia mai mult ca nici odată în cursul istoriei noastre, de lozincă veche a naționalismului românesc. România a Românilor și numai a Românilor.”

Serviciul religios al botezului, cununilor și înmormântărilor gratuit pentru săraci

București, 1. (SIR) — Ministerul cultelor și al artelor a dispus ca serviciul religios al botezului, cununilor și înmormântărilor să se facă pentru cei săraci gratuit, iar pentru cei cu mijloace modeste de trai cu un tarif foarte redus.

Câteva spicături din trecutul cultural românesc al Bucovinei

— Societăți, reviste, ziare —

Dr. A. E. PETEANU

În articolul nostru, publicat recent în „Dacia”, am scos în evidență, după posibilitate, rolul covârșitor și de-o rară importanță pe care l-a avut, aproape opt decenii de-a rândul, în viața culturală a Bucovinei noastre românești, „Societatea pentru literatură și cultura poporului român din Bucovina”.

Am arătat, cum această renumită societate din frumoasa „Țară a fagilor”, cu mândre și foarte prețioase mănăstiri și cu neperitoare vestigii istorice, a înmănușat, ca prin farmec, în vremuri de grea cumpănă, toate personalitățile proeminente ale vieții culturale și politice din acest pitoresc colțșor de pământ românesc și, prin strălucitele acte de curaj și elanuri sufletești, demne de admirație ale membrilor ei, izvorite din necesitățile inexorabile ale vremurilor dinainte de Unire, a deșteptat și înviorat conștiința națională și a pietruit lent, dar sigur, drumul Bucovinei spre România întregită.

În articolul de azi, vom sublinia și desvălul de sub pânza trecutului câteva din instituțiile și organele de publicitate mai cunoscute, care, puse în slujba gândului și a sufletului românesc din Bucovina, au mobilizat, neîncetat, toate conștiințele românești, susținând credința în ideal, credința în dreptate și în virtuțile strămoșești, cu o ardoare și tenacitate excepțională.

Din mulțimea considerabilă a acestor înjghebari sănătoase românești, uesprimem pe cele mai cunoscute, cu rol preponderent în viața politică și culturală a Bucovinei dinainte și după Unire, care și-au făcut datoria cu prisosință, alimentând permanent izvorul de apă vie al nădejilor românești în mai bine, și îndrumând metodic și cu rădă înăsuțire sufletul românesc de acolo, spre unitatea culturală și apoi politică a neamului.

Astfel, încrustăm mai întâi pe răboj gazeta „Bucovina” a fraților Hurmuzachi (foale românească pentru politică, religie și literatură), înființată la 16 Octombrie 1848 și scoasă săptămânal, până în Septembrie 1850, la Cernăuți, sub conducerea înțeleaptă a fraților Gheorghe și Alexandru Hurmuzachi și cu colaborarea permanentă și neobosită a lui Aron Pumnul.

Această foale românească pentru politică, religie și literatură avea un rol eminent național: cultivarea gândirii și a sentimentului național, a solidarității gândirii naționale, stimulatoare de energii creatoare, absolut necesare în luptele dârde date neîncetat pentru afirmarea drepturilor naționale de către Românii bucovineni.

Frumoasa misiune a „foalei” reiese și din primul articol, scris de Gh. Hurmuzachi, din care cităm următoarele: „Foalea noastră va fi defensorul intereselor naționale, intelectuale și materiale ale Bucovinei, reprezentantul nevointelor și dorințelor ei, organul bucuriilor și suferințelor ei”. . . Această foale nu va lipsi a se ocupa și de soarta fraților noștri Români din Ungaria și Transilvania”.

Această gazetă, deși de-o scurtă existență, a înscris, în mod simțitor, generația luptătoare de atunci și a imbrățișat viața românească din Bucovina în toată complexitatea ei. — Înțelegând imperativul vremii, zelozii și înțelepții ei conducători, uniți în cultul dragostei ne neam, limbă și lege strămoșească, s-au năzuit să desfășoare o binecuvântată și rodnică activitate culturală și politică, un adevărat apostolat național, îndrumând sufletele românești, dornice de progres și libertate, spre o continuă ascensiune.

După încetarea ei, cutoatecă boierimea română din Bucovina, constrânsă de critice neprejurări a început, în anul 1867, o luptă remarcabilă, neorganizată însă în cadre de partid, pentru revendicările drepturilor fiștești ale populației băștinașe, nu mai putem înregistra apariția a nici unei societăți, și a nici unei gazete, până după anul 1885, când, datorită entuziasmului unor intelectuali, în frunte, la Cernăuți, societatea politică „Con-

cordia”, iar la Suceava apare, sub conducerea unor oameni de autoritate, de cultură și acțiune, ca S. Fl. Marian, T. V. Stefanelli, St. Ștefureac ș. a.: „Revista Politică”.

Această revistă, independentă și națională se impune deja de la început și joacă un rol preponderent în viața politică și culturală bucovineană de atunci.

Împotriva tuturor tentațiilor și obstacolelor, conducătorii ei au adus cauzei românești de acolo un serviciu neprețuit, trezind, din ce în ce, tot mai mare interes pentru lupta neconținută, pe care conducătorii fiștești trebuiau să o ducă împotriva elementului românesc, și reușind, prin străfăria lor nobilă, canalizate spre același mare scop, să concentreze, sub drapelul societății „Concordia”, pe cei mai de seamă luptători.

Anul 1890 aduce o nouă surpriză. Entuziasmul tineresc face să apară, cu aceeași deviză dinamică, în Cernăuți, „Gazeta Bucovinei”, la început sub conducerea demnă și înțeleaptă a ardeleanului Pompiliu Pipuș, iar, după moartea acestuia (1893), sub conducerea renumitului profesor universitar și critic literar de mai târziu dela Universitatea din Cluj, G. Bogdan-Duică.

Acești doi fruntași ardeleni, excepțional înzestrați, aceste două elite spirituale constituie, fărăndoială, puternice garanții pentru buna și înțeleaptă conducere a gazetei. Amândoi s-au străduit să desfășoare, tot timpul cât au stat la conducerea acestei gazete, cu prodigioasa lor putere de animație, o activitate dintre cele mai fecunde, puse în slujba idealului național, pe care l-au urmărit cu toții cu o perseverență și tenacitate demnă de admirație.

În anul 1894, părăsind profesorul G. Bogdan-Duică redacția, conducerea trece asupra lui Mihail Tețman.

După câțiva ani de activitate, tinerețel bucovinean, care făcea parte din noul partid național, înființat în jurul societății „Concordia”, desprinde din sbuciumul epocii și pune la cale un nou curent, în fruntea cu Gerge Popovici și Iancu Flondor și că ocazie să fie ales, în anul 1897 un nou Comitet al partidului, care scoate apoi cunoscutul și bine apreciatul ziar „Patria”, condus, la început, cu o necontestată dibăcie, acuritate și distincțiune, de frații ardeleni Vasile și Victor Branice.

Acest nou suflu de regenerare națională a trezit un puternic răsănit în inimile tuturor Românilor bucovineni de bine și a coordonat eforturile elementelor de luptă spre același frumos și mare scop.

Împus de necesități inexorabile, noul curent îmbrățișează problemele cele mai vitale ale masselor, prilejuind desfășurarea activității foarte laudabile pentru regenerarea culturală și economică a țării noastre, prin înființarea de cabinete de lectură și societăți populare.

La începutul secolului al XX-lea, lupta de apărare a fost susținută cu multă vigoare strălucire și cu conștiință vesnic trează de următoarele organe de publicitate românești: „Deșteptarea” (1904), „Privitorul” (1902), „Voința Poporului”, „Apărarea Națională”, „Foale Poporului”, „Viața Nouă” și în deosebi de admirabila revistă „Junimea Literară” (1904), de sub direcția aleasă și energică a eminentului profesor I. Nistor și a regretatului G. Tofan.

Acțiunea pe care a întreprins-o, timp de 36 ani, această revistă de marcă pentru lăruința dreptății istorice a poporului român bucovinean a fost dictată, în vremurile cele mai critice, de instinctul de conservare al neamului și a produs un înviorător curent cultural de mari proporții.

Timerețel universitară, grupată, în întregime, în societatea studențească „Junimea”, și-a închinat toată munca și sufletul, tot entuziasmul și dragostea pentru promovarea marilor interese naționale, înscris în programul acestei importante reviste.

Tot ceea ce Bucovina noastră din începutul secolului al XX-lea avea mai de seamă, mai de valoare, întreaga elită a spiritualității sa-

le române de atunci se unește sub noul și splendidul drapel al revistei, desfășurat, cu atâta elan, pricepere și convingere în biruință de marele animator și luptător, d. prof. I. Nistor, care a știut concentra, în avântul ei luminos, avântul colectiv al unei întregi generații.

Nou l crez, propovăduit, ca și un mare imperativ național, de supremul aeropag cultural al neamului: Academia Română, secundată de „Liga Culturală” și „Sămănătorul”, a pătruns în cadrele „Junimii literare”, c'un entuziasm de nedescris, a impus un ritm de vitalitate nouă; începerea unei acțiuni culturale ample și energice pentru străngerea legăturilor sufletești cu Românii de pretutindeni, pentru înviorarea conștiinței naționale și apărarea cu orice preț a drepturilor românești imprescriptibile asupra pământului istoric românesc al Bucovinei.

Răspunzând cu toată strălucirea, în vremurile cele mai critice, acestei imperioase misiuni naționale, acestui mare apostolat național, „Junimea Literară” face, incontestabil, cele mai mari eforturi pentru creșterea conștiinței vitalității poporului român bucovinean și a solidarității naționale, până la Unire.

Ea creiază o puternică atmosferă de românism și întreține, permanent, lupta dâră pentru apărarea naționalității și a unității culturale amenințate, pentru păstrarea credinței și a limbii strămoșești.

Întrezărind zorile mântuirii în ceața viitorului, ea se consumă, neîncetat, pe altarul propășirii și înălțării poporului român bucovinean, desfășurând, prin silinți încordate, o rodnică și binecuvântată activitate națională și contribuind prin cultivarea conștiinței și a unității naționale, în măsură covârșitoare, din partea Bucovinei, la înfăptuirea idealului nostru național.

Dintre distinșii ei colaboratori amintim: pe marele folklorist S. Fl. Marian, Pr. Constantin Murariu, T. Stefanelli, Gh. Toafan, Ion Grămadă, L. Luța, Iorgu G. Toma, G. Rotică, D. Marmeliuc, V. Grecu, F. Dobos, V. Huțan, A. Morariu, Ovid Țopa ș. a. Toți acești luptători de elită, personalități propulsive ale Bucovinei de altădată au pregătit, în cadrele „Junimii Literare”, sufletele, cu răvnă arzătoare și aprigă tenacitate, pentru marea socoteală, pentru biruința dreptății istorice.

Imediat după înfăptuirea mărețului act al unirii Bucovinei cu Patria-mamă, își trece atribuțiile ei politice de până atunci asupra ziarului „Glasul Bucovinei” din Cernăuți, iar ea își continuă apariția, cu un admirabil elan constructiv și cu un efort eroic, până în prezent, aducând, în coloanele ei, contribuția aleasă și specifică a Bucovinei la marea operă culturală (literară și artistică) a neamului.

Nouile condiții de viață culturală și artistică, create prin realizarea unității noastre naționale, au înviorat paginile „Junimii Literare” cu versuri și proză de înaltă calitate. O seamă de talente tinere și viguroase, cu ochii ațintiți spre noua dâră de lumină, ocupă locul colaboratorilor dispăruți, cari și-au făcut cu prisosință datoria.

Dintre acești tineri talentați, plin de frumoase nădejdi, amintim pe: Traian Chelariu, Mircea Străinu, Nicolae Roșca, Iulian Vesper, Oltea I. Nistor-Apostolescu, Vera Mara, T. Sianu, E. A. Zaharia, S. Coca, V. Dobos-Boca, Dragoș Vitencu ș. a., cari, cu prodigioasa lor răsipire de suflet tineresc,

ce știe să soarbă lumină, sănătate și curată, au adus, pe zi ce merge tot mai mult, până în prezent, contribuția frumoasă a lentelor lor viguroase la marea comoră de gândire și simțire a neamului nostru întregit.

Iată, schițat în linii generale, rolul covârșitor importantă pe care l-a avut timp de 36 ani, dela 1904 până în prezent, „Junimea Literară” din Cernăuți în promovarea și în cimentarea spirituală și sub conducerea de rară competență și distincție a d-lui Prof. univ. I. Nistor, actualul rector al Universității din Cernăuți, fost ministru în repetate rânduri.

Pe lângă „Junimea Literară”, mai înviorăm un număr considerabil de reviste de bună calitate, care au brăzdat cerul literar al Bucovinei, astfel: Muguri, Indrumător Nou în Cernăuți; „În preajma gândului” Siret; „Făt-Frumos”, admirabila revistă folklor și de istorie literară de sub conducerea d-lui prof. univ. Dr. Lecca Morariu și „Crainicul Cetății” în Suceava ș. a. tutele, a căror apariție au contribuit sințitor la formarea ritmului armonice și unitar de gândire și de simțire românească, la formarea spirituațității românești după Unirea acestei provincie binecuvântată de Dumnezeu.

Radio

JOI, 1 AUGUST

6.45: Ora; ORA DIMINEȚII. 13: Ora; Jurnal cultural: Cota apelor Dunării și babei Sulina; Sfaturi gospodărești și igiene; Note culturale și publicații; Știri artistice și culturale; Radiofonice; Sport; Spectacole. 13.15: Ora; Orchestra Victor Proscu: Mi-e dor, mi-e dor de tine și Ca să cânt dintr-o chitară, romanțe de Manu Manzatti; Floarea României, potpourri Paschill; Doină și Le cand sunt un cântec cântec românesc de Liiana Deleacu; Vals de seară de Nicușor Predescu; Poem de Liiana Deleacu. 14: Ora; Radio-jurnal. 14.30: Ora; Continuarea concertului de Predescu: Vals un opus de „Sânge pokoz de Nedbal; Selecțiunile din opereta „Flacăra din Stambul” de Kall; Vals din opera „Gospodăria poezică” de Gilbert. 15: Ora; Înștiințări. 19.50: Ora; Radio-jurnal în limba maghiară. 20: Ora; HAENDEL, de G. D. Mugur. 20.15: Ora; Muzică de Haendel (discuri): Allemano și Courante (clav. Rudolf Dolmetsch); Te Deum (violă) Suita în re minor (pian: Edw. Fischer); Sonata pentru vioară în la major (violă: Carl Flesch, pian: Felix Dyck). 20.40: Ora; Radio-jurnal (I). 21: Ora; Muzică de Haendel (discuri): Allegro din „Concertul pentru orgă No. 1” (orgă: Alfred Sittard și orfilarm. din Berlin); Adagio din „Concert pentru orgă No. 4 (orgă: Alfred Sittard și orfilarm. din Berlin); Arioso din „Cantata con stromenti” (voce: Emmi Leisner); Finalul din „Concertul pentru clavicordiu” (clav. Roesgen-Champagnier); orch. dirij. de P.ero Coppola); Balet „Alcina” (orch. filarm. din Berlin); Aria „Acis și Galatea” (voce: Walter Widmer); Muzica apei (orch. simf. din Filadelfia, dirij. de Stokowski); Două coruri din „Messia” 22: Ora; Radio-jurnal (II); Sport. 22.30: Ora; Jurnal pentru străinătate în limbă germană, italiană franceză și engleză. 22.30—23.30: Ora; Poeme simfonice (disc): Orăcătorul blestemat de Cesar Frank (Orchestra Covent Garden, dirij. de Eugene Goossens); Vărtelnița Ofmalei de Saint Saens (orch. filarm. din Newyork, dirij. de Willem Mengelberg); Sărbătoare la Sevilla de Albeniz (orch. simf. din Filadelfia, dirij. de Leopold Stokowski); Martirul Sf. Sebastian de Debussy (orch. Conservatorului, dirij. de P.ero Coppola).

LA SCALA DE VINERI PROGRAM DUBLU
DEANNA DURBIN STAN & PAN
Primul Sărut JURNAL OPA Miss Zenobia

Gibraltarul bombardat din nou

MADRID, 1 (Rador). — DNB anunță, că 2 avioane de naționalitate necunoscută au aruncat ieri din nou bombe asupra portului Gibraltar. Apărarea britanică a intrat imediat în funcțiune, dar fără rezultat. S'a putut observa în ultimele 48 ore au sosit multe avioane de vânătoare britanice, precum și blindate, la Gibraltar. Numărul morților în urma exploziei depozitului de muniții la Gibraltar s'a ridicat la 20.

Foștii miniștri din Franța conducătorii de armată

și judecați de Curtea Supremă a Justiției

Paris, 1 (Rador). — Havas comunică:

Producția de metale a turcilor britanice a sperit în mod simțitor

London, 1 (Tel. B. N.). — „Daily News” anunță că în cursul ultimelor 6 zile, producția de metale a turcilor britanice a sperit cu 1000 tone. Ministerul aprovizionării a luat toate dispozițiile pentru ca să supravegheze în modul cel mai strict aprovizionarea acestor turci de fier și oțel.

Curtea Supremă de justiție a fost înființată pentru a judeca pe foștii miniștri sau subordonații lor imediat, civili sau militari, acuzați de a fi comis crime sau delict în exercițiul, sau cu ocazia funcțiunii lor, sau de a fi trădat îndatoririle lor. Este posibil a fi tradus în fața acestei Curții ori ce persoană acuzată de atentat împotriva siguranței statului, crime și delict împotriva acestei siguranțe, precum și orice coautor sau complice. Acțiunea publică în fața Curții Supreme de justiție se prescrie după data faptelor, chiar dacă acele fapte sunt anterioare promulgării legii prin care se înființează această Curte.

Om la locul lui:

P. Nemoianu ministru subsecretar de Stat la Agricultură și Domenii

anin asupra celor ce s-au scris de noi despre personalitatea d-lui subsecretar de Stat Petru Nemoianu, fiindcă chiar presa bucureștenă în lungi coloane elogiază activitatea pozitivă a domniei sale, o evidență mai amplă și cu competență mai fiindcă ilustrul nostru bănățean din capitala țării a desfășurat o prodigioasă acțiune pe țărâmurile noastre pe cari noi cei din provincie putem decât parțial să o urmărim. Regimul de guvernare de sub semnul Partidului Națiunii a înțeles ca să plaseze în cabinetele ministeriale numai oameni cari s'au distins în specialitatea terenurilor diferite pe cari le prelucrează viața socială a țării noastre.

De aceea privește economia națională a fost întrunită spre a se obține o comandă, în mâinile unui ministru plin — d. prof. G. Leon — să dirijeze în mare toate acțiunile privind bunurile naționale. Atât în domeniul Economiei publice, cât și acela al comerțului Exterior și acela al Agriculturii și Domeniilor au fost în acest timp îmbrăcate. Subsecretariatele au fost însă acordate bărbaților celor mai științific și validați în domeniile respec-

ționale. A fost numit ministru bănățean nostru d. P. Nemoianu, doctor în drept, fost deputat în repetate rânduri, fost al Lugojului la abia 30 de ani, dar cu renume stabilit în baroul de drept și mai ales un distins intelectual, care a peste cincisprezece lucrări de știință economică, agrară, export și import, literare, istorice etc., etc. Căci el ca nimeni altul, peste ocupația sa aridă de avocat a fost în permanență strânsă legătură cu toate evenimentele culturale dela noi de-acasă și din străinătate, dela centru prin vorbă și din jur prin acțiune directă. În

interviul acordat ziarului nostru, — întrebărilor puse de redacție în mod egal tuturor bănățenilor cari în prezent sau în trecut s'au validat în viața publică —, d. P. Nemoianu cu cea mai desăvârșită competență și în mod cu totul curajos a făcut un proces al idealurilor bănățene din trecut ca și a celor ce urmează de acum înainte a se contura.

Omul care a cunoscut ca prefect și deputat cel mai specific românesc din județele țării, — Severinul — a fost în măsură să-și dea seama de realitatea pe care o trăim, de vecinătatea fruntarilor, de prietenia ce ne-o pot oferi, Sârbii și Ungurii, despre care lucru, de altfel domni-sa a scris mai multe studii de documentare în cifre și date, atât în memorabila revistă „Analele Banatului” pe care o redacta regretatul Ioachim Miloia, — cât și în volume aparte.

În viața politică din trecut d. P. Nemoianu și-a avut un rol bine fixat alături de marele geniu al gliei și pământului strămoșesc transilvănean: Oct. Goga. În chiar coloanele ziarului nostru d-sa, în două documentate articole de polemică, a apărut cu legitimă indignare și cea mai mică umbră ce s'a încercat a se aduce iluziei dispărut ale cărui vederi și orientări politice vedem cu toții astăzi că se concretizează în realitatea conducerii încredințate „Partidului Națiunii”. Testamentul politic lăsat moștenire de Goga, s'a deschis azi de actualul șef de stat major al Partidului Națiunii, care pe vremuri fusese ministrul economiei naționale iar astăzi întrușchipează vresele Tronului și poporului, ca cel mai indicat președinte al consiliului de miniștri, iubit în țară și apreciat de cele mai mari puteri ale Europei de azi.

În acest orez pe care l-a slujit și l-a lăsat în urmă-i marele Octavian Goga, a oficiat și continuă a fi credincios d. ministru P. Nemoianu.

În afară de aceasta însă, d-sa se află „situat la locul său” prin aceea că în calitate de secretar general și de fondator al „Uniunii sindicatelor pentru raționalizarea exportului de animale și carne proasfătă”, a desfășurat în ultima decadă o activitate extraordinară de importantă pentru avuțiile animale

Consolidarea Slovaciei și încadrarea ei în noua ordine europeană e asigurată

Bratislava, 1 (Rador). — D. dr. Tisso, președintele statului slovac și d. Mach, ministru de stat au făcut declarații după reîntoarcerea lor dela Salzburg.

D. Tisso a declarat că, consolidarea Slovaciei și încadrarea ei în noua orânduire europeană e asigurată. În același timp, guvernul slovac va asigura poporului slovac beneficiile materiale și spirituale în cea mai largă măsură.

Pentru realizarea reformelor, trebuie să fie îndeplinite următoarele condițiuni: 1. Modificarea constituției. 2. Eliminarea evreilor din viața politică și economică. 3. Lupta contra corupției. 4. Ameliorarea condițiilor sociale ale păturii muncitorești și țărănimii.

La sfârșit, d. Tisso a exprimat marea sa admirație și mulțumire față de Führerul Cancelar.

Aniversarea morții fostului ministru Dr. Aurel Cosma

Timișoara, 1. — Într-o atmosferă de impresionantă intimitate s'a făcut ieri pomenirea marelui bănățean și om politic dr. Aurel Cosma. Rugăciunile rostite la mormântul său au evocat peste vremi și uitări o viață de om și de înfocat luptător naționalist. S'au împlinit azi nouă ani dela moartea sa și totuși amintirea fostului cetățean de onoare al municipiului Timișoara trăiește încă vie în mijlocul poporului bănățean, care îi păstrează un pios sentiment de grațitudine. Faptele românești i-au înălțat un pedestal de nemurire figurii sale de mare creator și îndrumător al celor mai

însemnate acțiuni naționale din perioadele grele, dar frumoase și istorice ale desrobirii Banatului.

Dr. Aurel Cosma a fost în aceeași timp și revoluționar și făuritor de evenimente și opere românești. El a dat semnalul mișcării naționale la Timișoara în mărețele clipe ale descătușării și cu un curaj demn de firea neamului său s'a pus în fruntea ostașilor reînțorși de pe fronturile prăbușite, ca să-i comande noile drumuri ce duceau la unirea dela Alba-Iulia. A fost conducătorul spiritual și activ al revoluțiunii românești declanșate de el în memorabila zi de 31 Octombrie 1918. A fost președintele Consiliului național și al gărzilor din capitala Banatului, îndrumând aceste două organisme românești cu atâta înțelepciune și simț de răspundere, încât datorită acestei conduceri blânde de tact s'a putut asigura o cale de ordine și de liniște pentru evoluția sigură a evenimentelor cari erau chemate să ne îndeplinească destinul făuritor de unitate națională.

Dr. Aurel Cosma a fost primul prefect atât al orașului Timișoara, cât și al celor două județe contopite, Timiș și Torontal, introducând și organizând viața de Stat și cea dintâi administrație românească în regiunea de vest a țării. Iar mai târziu, ca ministru de lucrări publice în guvernul lui I. C. Brătianu, unde a funcționat doi ani de zile, a adus noi contribuții de muncă pentru desăvârșirea operei sale de românism și de fortificare sufletească a graniței. În tot restul vieții sale, ca deputat și senator, a stat mereu în slujba cetățenilor și țărănimii bănățene, cari l-au secundat în acțiunile sale politice și culturale cu toată încrederea.

Dr. Aurel Cosma a fost un generos sprijinitor de cultură și un darnic binefăcător al operelor sociale. Din fundația sa de un milion Lei, donată Academiei Române, primul premiu de o sută de mii Lei a fost atribuit veteranului scriitor bănățean, Teodor V. Păcățeanu, care și azi își poartă bătrânețea celor 85 de ani, pentru marea sa lucrare în opt volume „Cartea de Aur” a neamului românesc din Transilvania și Banat. A făcut apoi însemnate danii fundațiunii Gojdu, pentru răscumpărarea burselor ce le primise pe vremuri ca student. Tot Dr. Aurel Cosma a fondat cele două colonii de vară, dela Balcic și dela Borsec, pe seama copiilor bănățeni, donând Primăriei municipiului Timișoara terenurile necesare. Aproape pretutindeni în Banat se găsesc urme de donațiuni și de realizări datorite sufletului bun și românesc al său. N'a fost operă sau acțiune românească în Banat, de care să nu fi fost legat și numele său. Iar față de populația minoritară a fost întotdeauna loial și drept, arătându-le întreaga lui solicitudine, ori de câte ori a fost solicitat să rezolve cererile lor juste. N'a fost niciodată omul tranzacțiilor. N'a cedat nimic din ceea ce se cuvenea neamului românesc, dar n'a fost intransigent când putea să-i servească pe concetățenii săi de altă naționalitate dacă interesele acestora nu atingeau comandanțele superioare ale românismului la granița de vest a țării.

Ieri, când s'a făcut pomenirea morții sale, toți Bănățenii, fără deosebire de naționalitate, se închinau cu pios respect și recunoștință în fața mormântului său, în mod obișnuit cu flori și cu verdeț.

ale țării. Prin acest organ instituțional — datorită priceperii sale juridice și a întinșelor sale cunoștințe în domeniul economic, d. P. Nemoianu a izbutit să încheie o mulțime de convențiuni comerciale a căror beneficii s'au răsfrânt desigur asupra întregii țări. Sindicatele pentru organizarea exportului de animale din Timișoara, Oradea, etc., și-au găsit prin aceste convențiuni noi debuseuri pentru marfa lor. Astfel prin destoinicia sa d. Nemoianu și-a asigurat stima și aprecierea celor mai înalte cercuri.

Vederile d-sale avansate vor putea de-acuma să se realizeze spre a îmbunătăți starea păturii de jos, a țărănilor pe cari ministrul de azi îi cunoaște mai bine decât oricare din predecesorii săi la acel departament, fiind el însuși fiu de țaran din satul bănățean Petrila, județul Caraș.

În volumul de „Amintiri” avărut în primăvara acestui an, ca o ediție definitivă a lucrărilor sale din ultimii douăzeci de ani epuizate încă dela apariție, — se desprinde o vedere largă și o robustă concepție de viață pe care autorul și-a dobândit-o în sănătoasa ambianță a satului bănățean pe care îl zugrăvește în culori pline de duioșie și frumusețe. Acolo și-a călbit actualul ministru sufletul, prin greutățile uriașe pe cari le cunosc toți aceia cari au pornit de jos, — toți „oameni noi”.

De aceea, în Partidul Națiunii care a întregat fără osebire toată suflarea românească, omul nou oțelit în lupta cu viața s'a impus tuturor, fiindcă el este unul din românii modesti și capabili de pretutindeni cari au dus și duc o viață cu similitudine greutății.

„The right man in the right place”, acesta este d. subsecretar de Stat P. Nemoianu — „un om la locul lui”, cu care nu numai Banatul ci întreaga țară de agricultori se mândrește, pe bun dreptate, fiindcă măsurile și normele pe cari le-a inaugurat, cu totul expeditiv și operant, în resortul său ministerial, dau tuturor siguranța și încrederea necesară vremurilor vijelioase pe care le trăim.

Să ne trăiască!

AUREL BUGARIU

Revista Presei

Coșul piugarului

Neamul Român - se

OMUL CU BIBLIOTECA PERICULOASĂ

Oua a boierimea, — da, boierimea — ca sarabeană era, cu toate condițiile neprielnice ale stăpînirii străine, mai ales de la o vreme încoace, mai iubitoare de cărți. Și stia trage foios din ele.

Aceasta se vede din convorbirea cu oamenii de mână cultură din mijlocul acestei clase, astăzi din nou, total și definitiv, sărăcită. D. Catargiu din Cobilna, fiul unei admirabile femei care mă căuta la Universitate pentru lămuriri istorice privitoare la trecutul românesc iubit de dînsa și care a incredințat documentele ei de familie pentru publicare, la Iași, lui Ghibănescu, m'a uimit prin cunoștințele sale, bogate și precise, de istorie universală. Tipăresc încă adîncul studiu pe care-l redacta în franceză pe la 1830 Anghel Vailly, a cărui scriere asupra Basarabiei se va așeza printre cele mai prețioase.

Revoluția socială din 1918 a făcut să dispară atîtea iubite cărți rare și atîtea documente fără preț. Dar ce mai înseamnă trecutul!

O nouă cultură se înghetea supt noi în casele gospodărești care nu mai aveau moșii împrejur. Azi totul se imprăstie și se distruge. Ce se va mai alege din arhiva de la Cobilna!

Noii stăpîni au un criteriu, pe care, tot la radio, l-au și mărturisit mai ieri. E prea interesant pentru a nu-l răspîndi.

Acuzatorii au ajuns și la moșia „boierului” Sergiu Suruceanu. Și acela era o bibliotecă. Dar una împie, care nu se poate îngădui și va trebui să dispară.

De ce?

Erau acolo „clasiici în mai multe limbi”. Iar, lângă ei, o singură carte într-o limbă fără clasiici universali.

Ceia ce este, o spune spikerul, un lucru de neiertat!

N. IORGA

Corentul

NADEJDI ȘI SANCTIUNI

În a III-a carte a „Memoriilor asupra lui Socrate”, — Xenofon pune în gura marelui filosof câteva instructive fraze, rostite unui discipol dornic să ajungă comandant al armatei ateniene:

„Nu-i așa că ar fi rușinos, tinere, — mărturisește!, — pentru cineva care năzuiește să devină strateg în țara sa, să lase să-i scape ocazia de a învăța arta militară, atunci când i se oferă prilejul? Și ar merita să fie pedepsit încă și mai strâns decât acela care s'ar apuca să modeleze statui fără să fi învățat sculptura. Într'adevăr, în vreme de război destinele întregii Cetăți sunt încredințate strategului: de aci rezultă că succesele lui aduc mari foloase. După cum din înfrîngerile lui rezultă mari nenorociri. Iată pentru ce este just să se pedepsit un om care, după ce nu s'a trudit să învețe arta militară, ar face toate eforturile să fie ales”.

Pe vremea lui Xenophon, arta politică și arta militară nu erau deosebite; dar se poate desorîndă categoric ideea răspunderii, incapacitatea fiind tot atât de provocatoare a ispășirii ca și reaua credință în gestiunea treburilor Statului.

S'au început unele aplicări ale principiului răspunderii: dar socot că este necesară o publicitate. Să stie Nația că răzîi sunt pedesîtiți. — și să prîndă frică cei isnitîti să fie răi.

Ca să redăm conținutul de dreptate al ideii de autoritate, să refacem încrederea Nației în autoritate, ca să ne pregătim pentru stilul sobru al ordinii spartane de mâine.

Măine nu va însemna întoarcerea la ieri.

PAMPIL ȘEICARU

Timorul

DUPĂ SALZBURG ȘI ROMA

În această reclădire, rolul României apare ca deosebit de însemnat, pentru sectorul de Sud-Est. În străduința noastră de a descifra căile viitorului și a alege pe acelea ale dreptății și înțelegerii între popoare, desigur că discuțiile

dela Obersalzberg și Roma au adus contribuțiuni esențiale. Guvernul, credincios principiului de a împărtăși opiniei publice stările generale și acțiunile sale mai de seamă, declară, în această privință, că s'au discutat „NUMAI PRINCIPIILE GENERALE PE BAZA CĂRORA GUVERNELE ȚĂRILOR INTERESATE URMEAZĂ SĂ LUCREZE LIBER LA STABILIREA CONDIȚIILOR CE AR FUTEA DUCE LA O DEFINITIVĂ ÎNȚELEGERE ÎN BASINUL DUNĂREAN”.

Declarația aceasta este de o importanță mare. Ea arată că popoarele din Sud-Estul european trebuie să se înțeleagă și să pornească singure înfăptuirea conlucrării și apropierii lor, în căderile generale ale Europei celei noi. Aceste cadre sunt dreptatea, mijloacele pasnice, respectarea unităților naționale etnice, crearea condițiilor trebuincioase pentru o colaborare economică eficientă și practică, spre prosperarea tuturor. În cadrele acestea nu pot intra calculele egoiste, pofta de mărire și putere, sau spiritul de revanșă.

După popasurile dela Obersalzberg și Roma, Țara Românească are, deci, prilejul să vadă că idealurile ei permanente de pace și înțelegere, precum și politica ei statornică de colaborare cu vecinii, de respectare cinstită a regulilor vieții internaționale și de încadrare, ca economie complementară, în economia marilor puteri ale axei, își găsesc justificarea și rostul într'un moment hotărîtor de însemnătate acestuia cel trăim. Increderea noastră în zilele de mâine se făurește pe solidaritatea Națiunii, dorință de stabilitate și de muncă, și hotărîta să contribuie la o înțelegere definitivă în basinul dunărean, în spiritul de dreptate și de demnitate ce caracterizează sufletul colectiv al Țării și inima fiecărui fiu al ei.

România

DUPĂ CALĂTORIA MINIȘTRILOR

ROMANI

Ce-ar mai însemna oare mâine, după acest al doilea războiu istovitor, o Europă neorganizată, anarhizată, bântuită de alte convulsii interne și de măruntă revendicări teritoriale? Ce altceva, decât un funebru muzeu al trecutului, față de celelalte continente, poate America, poate Asia renăscută, care, ele, vor dicta în acel caz ordinea lumii, fiindcă ele vor decide asupra condițiilor umane?

Preocupările axei Berlin-Roma mărturisite sau nu, îndeosebi acest orizont mai îndepărtat în spațiu și în timp, vizează. O victorie într'un continent prăbusit, căzută din înțâietatea sa milenară ar însemna o altă victorie a lui Varus. De aceea înainte încă de încheierea războiului, precăderile problemelor ce se prezătesc pentru pace, merg către o nouă ordine europeană, generală, realistă, urgentă.

Ordinea sud-est europeană va fi prefata viitoare ordine europene.

Prin ea ne vom menține sau ne vom ridica toți de unde suntem: — fără ea, ne vom prăbusi toți, de unde am fost.

Așa se cuvin înregistrate și gândite evenimentele — nu numai obtuz, în funcție de scumpirea sau ieftinirea cu un leu la chilogramul de caiele; nu numai în funcție de răfuiala cu un vecin cărciobar, pentru cine stie ce zapîs domnesc pe piele de vitel.

Facem apel la o solidaritate românească, pentru integrarea ei într'o solidaritate europeană.

Iar această solidaritate europeană nu poate exista fără dreptul la viață al fiecăruia; fără egalitatea în abnegații; fără a ni se recunoaște jertfele pe care le-am făcut și care s'atfel, ar fi răscolit aci un nou focar al războiului — deci încă un pas spre slăbirea Europei, unde orice brat, fie pe armă, fie pe coarnele vîlului, fie în uzină sau mină, va fi încă mai prețios mâine decât astăzi, în handicaparea dintre continente.

CEZAR PETRESCU

Câteva cuvinte despre ogorul de vară

Agricultorii noștri cunosc îndeajuns de bine importanța ogorului de vară în agricultură. Dacă cautăm să atragem atențiunea din nou asupra acestei munci agricole, o facem mai mult pentru faptul că vedem terenuri nelucrate în timpul verii și anume în comune unde agricultorii înțeleg rostul ogoarelor de vară și totuși lucrarea această o neglijează s'o facă, credem că fie din lipsa animalelor de tracțiune, fie din cauza aglomerării muncilor agricole.

Recunoaștem, că rechiziționările au desechilibrat bunul mers al lucrărilor în exploatarea agricole, dar agricultorii cu drept cuvânt pot beneficia de zilele în care nu sunt ocupați cu căratul și trectatul sau cu alte munci, pentru a face ogoare de vară, deoarece e lucru știut, că ogorul de vară majorează producțiunea plantelor agricole cu cel puțin 15%. Cu cât lucrarea se face imediat după ridicarea recoltelor, cu atât efectul ogorului asupra producțiunii plantelor va fi mai mare.

În regiunea noastră cu precipitațiuni prost repartizate ogorul de vară nu e permis să lipsească. Vara la noi de mulțori e secetoasă și dacă nu arăm imediat după seceriș, terenul se întărește în măsura așa de mare încât orice viață bacteriană dispăre din el. Prin ogorul de

vară reușim să introducem în pămînt viața abundentă, gunoiiul precum și te rămășițele de plantă încep să se compună, pregătind prin aceasta o nă bună pentru planta viitoare.

Dar pregătim nu numai hrana plantă, ci rezervăm și umezeală de plantele au absolută nevoie. Se știe că suprafața pămîntului e scormonită, nată, în cazul acesta umezeală dină dispăre așa de ușor și apoi s'a dovedește un asemenea teren înmagazinează bine ploile de vară.

Ogorul de vară mai are și o altă ră importantă și anume: contribuie stărpirea buruienilor. Semințele de ruieni cari ajung într'un ogor de germinează repede, iar prin arătura două buruienile se nimicesc. Astfel micirea buruienilor se începe cu facerea ogorului de vară.

Iată deci pentru ce nu treoue să înțelegem cu ogorul de vară care s'a dovede a fi tot așa de important ca și ogorul toamnă.

Dupăcum agricultorii caută să se cizeze între ei pentru facerea arăturii de toamnă, tot așa trebuie să caute să asocieze și să facă tot posibilul pentru efectua ogoare de vară.

Inspectoratul Agricol al ținutului Timiș

Arma credinței e învățătura

Adunarea generală a despărțământului „Astra” din județul Cluj

Cluj, 1. — Adunarea generală a Asociației culturale „Astra”, despărțământului Cluj, a ținut anul acesta în frunțașă comuna Florești, în cadrul unor manifestații culturale și naționale impresionante, în prezența miilor de țărani și țărânce din toate satele și cătunele județului și a unui mare număr de intelectuali.

Adunarea a fost deschisă prin cuvîntarea părintelui protopop Ioan Irimieș, care a salutat pe d. prof. Iuliu Hațieganu, tribunalul șoimilor și pe ceilalți oaspeți, mulțumind conducătorilor bătrînei asociații pentru opera de culturalizare a maselor populare.

D. inspector școlar Vasile Chintoamu a citit raportul de activitate al comitetului, din care rezultă că mulțumită activității desfășurate de d. prof. Iuliu Hațieganu, imimosul președinte al despărțământului, în județul Cluj, sunt 152 organizații șoimărești pentru tineret, cu 4500 de șoimi și 4300 șoimane și numeroase case culturale.

CUVANTAREA D-LUI PROF. DR. IULIU HAȚIEGANU

D. prof. dr. Iuliu Hațieganu, președintele despărțământului, primit cu vii aplauze de numeroasa asistență, a ținut o însuflețită cuvîntare, spunînd între altele:

Un neam nu trăiește prin lacrimi și bocete, ci prin munca brațelor noastre, prin întărirea credinței noastre într'un viitor mai bun.

„Astra” împrăstie cultură și credință neamului. Fără cultură, fără credință

nu poate exista un neam. Iată secul înființării Șoimilor Carpaților.

Șoimii au credința că un neam poate dăinui numai când îi este curat sufletul, când îi este curat și puter trupul.

Doau lucruri să vă călăuzească: ționaismul, poporul și patriotismul narhic!

Umpleți bisericile, întăriți-vă credința în Dumnezeu, păstrați în sufletul stru roana șoimilor dela hotare.

Cu toate că floarea șoimilor este zonă, serbarea de astăzi este o mare a rasei noastre și a vitejiei lor.

D. dr. Septimiu Rusu, mulțumindu-se tr'o frumoasă cuvîntare Tribunalului pentru al treilea drapel ridicat.

„Vom păstra drapelul cu demnitate și credință și gata pentru suprajertfă”.

Mulțumește d-lui col. Manole Eneș d-lui maior Craioveanu și d-lui Nebert, care au înțeles dela început de mul organizațiilor șoimărești.

Protopopul Aurel Munteanu, spunînd „Arma credinței e învățătura”; „trece, pietrele rămân”. Face un istoric al „Astrei” din 1861. Arată că cel făcut statutele „Astrei” a fost creștin mișcării, Gheorghe Baritiu, fiu al județului Cluj, iar cel ce a făcut statutele șoimilor este Iuliu Hațieganu, fiu al celuiiași județ.

Au mai vorbit părintele protopop micș, părintele Beleanu Gr. și părintele Pașca.

Serbarea s'a încheiat cu o frateasă masă dată de Casa culturală.

Cinema CORSO

Un film plin de veselie, 100% german

LEO SLEZAK, SIE VIHROG

in

Spania cântă rade și iubeste

cu CHARLES KULLMAN

Regia: Kar Heinz Martin. Muzica: Will Meisel.

Jurnalul săptămânal în premiera.

Reprezentatii la 3

Telegrame interne

București, 1 (SIR.) — MINISTERUL INTERNE A DISPUS LICENȚIEREA DIN ADMINISTRAȚIA LOCALĂ A TUTUROR FUNCȚIONARILOR SUREL.

BUCUREȘTI, 1 (Sir). — Toți nota-ronomali din țară contribuie cu lea-lor de o zi pentru ajutorarea refu-șilor din Basarabia și nordul Bucu-rei.

București, 1 (SIR.) — M. S. Re- a semnat ieri decretul prin care mi-sterul justiției este imputernicit de a o casă centrală de asigurare pen-avocatii români.

București, 1 (SIR.) — La ministerul misi naționale a avut loc ieri o con- cu participarea reprezentanților UGIR-ului și camerelor de com- in care s'a discutat problema apro-ării țării cu materii prime și semi- mate, în actualele împrejurări.

București, 1 (SIR.) — D. Stan Ghi- ministrul muncii continuă inspec- inopinate ale dispunzării casei in țară.

București, 1 (SIR.) — Uniunea came- de muncă va pași la înființarea arativelor de ajutor muncitoresc.

Comunicatul ministerului britanic al aerului

ndra, 1 (Rador.) — Comunicatul terului aerului face cunoscut că epele britanice au bombardat noap- trecută regiunile din nord-vestul maniei aruncând bombe asupra do- aerodromurilor, căilor de comu- și rafineriilor de petrol. În ziua de fost doborâte 21 avioane inamice upra canalului și Angliei.

O nouă comandă de avioane pentru Anglia în St. Unite

ewyork, 1. (Tel. B. N.) — „Newyork s' anunță că Anglia a făcut o nouă ndă de avioane. A comandat 300 e de bombardament „Douglas”. u construirea lor mai grabnică, itania a avansat uzinei suma milioane dolari.

Congres american pentru comerțul mondial

San Francisco, 1 (Rador.) — Azi s'a nunci aici congresul american pentru erțul mondial. Mai mulți oratori și- statat părerea lor, că după răz- actual, lumea va fi împărțită în 4 ri: America, Europa, dominată de e puterile axei, statele Uniunii So- și Extremul Orient dominat de

In preajma mutării universității din Cernăuți la Timișoara

O universitate completă la Timișoara, este o necesitate de stat, care se cere imediat satisfăcută
Facultatea de agricultură nu s'a mutat încă efectiv dela Cluj la Timișoara...

Timișoara, 1. — Miercuri, la orele 6 seara, a avut loc, la rezidența regală a ținutului Timiș, consfătuirea intelectua- lilor bănățeni convocată de Excelența Sa d. rezident regal dr. Alexandru Mar- ta, pentru discutarea inițiativei adăpos- tirii universității din Cernăuți la Timi- șoara și înființarea unei universități complete în metropola Banatului. Au fost prezenți la consfătuire: E. Sa d. rezident regal dr. Alexandru Marta, d. secretar general dr. Gh. Ciupe, d. pri- mar dr. Coriolan Băran, fost ministru, d. prefect col. V. Popovici, d. ing. Ilie Popescu, rector al Politehnicei, d. dr. C. Groșoreanu, președintele Institutu- lui Social Banat-Crișana, d. ing. V. Bla- șian, d. dr. Iuliu Coste, președintele Partidului Națiunii din jud. Timiș-Tor- rontal, d. prof. A. E. Peteanu, d. prof. dr. Nicolae Iliesiu, d. ing. Virgil Birou, d. inspector Cioflec, d. col. Madancovici, comandantul gărzilor naționale din ținutul Timiș, d-nii vice-primari dr. Emil Țieranu și Petru Warth, d. dr. Ion Țen- chea, d. dr. Mihail Groșianu, păr. pro- topop dr. Patrichie Țiucra, pr. dr. I. Rațiu, vicar gr. catolic, d. prof. Vichen- ție Ardeleanu și d. dr. Aurel Cosma- junior, vice-președintele Astei Bănă- țene.

Excelența Sa d. rezident regal, decla- rând deschisă consfătuirea, a dat cu- vântul d-lui dr. C. Groșoreanu, preșe- dinte Institutului Social Banat-Cri- șana, care mulțumeste E. Sale pentru sollicitudinea arătată inițiativei și roa- gă aceias sollicitudine pentru viitor. D-sa arată că Institutul Social Banat- Crișana și Astra Bănățeană au căzut de acord să lucrează mână în mână pentru plasarea universității din Cer- năuți la Timișoara.

D. dr. C. Groșoreanu vorbește apoi despre planurile de expansiune ma- ghiară din pustă, în trecut, cu tendința de a împinge linia etnică maghiară în spre Ardealul și Banatul locuit de ro- mâni. Planul acesta a avut un început de executare pe două căi paralele: cul- tural pe o linie orizontală dela Vest la Est, care pornea dela universitatea din Budapesta, înglobând academiile dela Debrețin și Oradea, universitatea din Cluj și comisia dela Târgu-Mureș pen- tru examenul de cenzură al avocaților, iar economic printr-o verticală dela Nord la Sud, prin crearea de industrii la Oradea, Arad, Timișoara și la Reși- ța, în munții Banatului. Pe această verticală economică s'au dezvoltat toa- te ramurile de comerț și de industrie din vechea Ungarie, dela care au fost exclusi românii, cari trebuiau anihilați pe orice cale.

D. dr. C. Groșoreanu arată în conti- nuare că a fost o greșală din partea noastră că după unire n'am căutat să îndreptăm răul pricinuit de orizontala culturală maghiară din trecut, iar în ma- terie economică am neglijat pe mese- riasii români, cari au fost elementul no- stru de rezistență față de manevrele de desnaționalizare ale ungarilor, incur- jând în locul acestora, cu credite dela Banca Națională și dela alte mari bănci din București, industria și comerțul de- ținut de străini. După ce mai arată și alte greșeli de soiul acesta, președintele Institutului Social Banat-Crișana con- chide că plasarea provizorie a universi- tății din Cernăuți la Timișoara și înfiin- țarea unei universități complete la Ti- mișoara, sunt pentru Timișoara mai mult decât chestiuni de prestigiu: sunt necesități de stat.

D. dr. Aurel Cosma junior, vicepre- ședintele Astei Bănățene, arată că A. B. și I. S. B. C., ca cele mai importante instituțiuni de cultură din Banat, și-au dat mâna pentru a merge împreună pe un drum de realizări, care este azi mai actual decât oricând. Banatul a avut de realizat, în ordine culturală și spiri- tuală, o episcopie, pe care a realizat-o; chestiunea universității, ținută de atâ- ția ani pe tapet, este acum aruncată de evenimentele pe planul actualității, și Astra Bănățeană, împreună cu Institu- tul Social Banat-Crișana, roagă pe E. Sa d. rezident regal și toate autorită- țile din Banat, să intervină pe toate căile pentru înființarea imediată a uni- versității timișorene.

Vice-președintele Astei Bănățene a cetit apoi un proiect de moțiune, expri- mând dorința Banatului de a adăposti la Timișoara universitatea din Cernăuți și de a se înființa la Timișoara o uni- versitate completă.

Excelența Sa d. rezident regal arată că ținutul a și trimis d-lui ministru al educației naționale o telegramă în a- ceastă chestiune și cetește textul ace- stei telegrame, luat cu satisfacție la cu- noștință de cei prezenți.

D. prof. V. Ardeleanu cetește memo- riul Institutului Social Banat-Crișana, iar d. ing. Ilie Popescu, rectorul Poli- tehnicei, anunță că Politehnica se ra- liază cu tot entuziasmul la mișcarea începută. Universitatea din Cernăuți va avea la Timișoara nu numai un adăpost în mediu civilizată și cu vaste posibili- tăți, ei și laboratoarele bine înzestrate ale Politehnicei și colaborare de orice moment a acestei instituțiuni universi- tare, care este de fapt nucleul universi- tății complete a Timișorii.

Păr. protopop dr. P. Țiucra și păr. vi- car dr. I. Rațiu anunță adeziunea bise- ricilor gr. ort. și gr. cat. la mișcarea în- cepută de autorități și de factorii cultu- rali ai Banatului. S. S. Lor propun ca din delegația care va merge la București pentru a prezenta memoriul ce urmează a se redacta, să facă parte și episcopii dela Timișoara, Caransebeș, Arad și Lugoj.

D. dr. Ion Țenchea atrage atenția asupra „conurențelor” ce se ivesc în le- gătură cu adăpostirea universității din Cernăuți, pe care o mai reclamă și alte centre din țară. D-sa propune să se în- ceapă o acțiune prin persuasiune pentru potolirea acestor concurențe, cari tre- buese convinse de necesitatea unei uni-

versității la Timișoara, înaintea oricărui alt centru din țară.

CHESTIUNEA FACULTĂȚII DE AGRICULTURĂ

D. primar dr. Coriolan Băran, fost mi- nistru, atrage atenția asupra faptului că facultatea de agricultură din Cluj, cu toate că de ani de zile a devenit o secție a Politehnicii din Timișoara, nu s'a ma- tuit încă efectiv din capitala Ardealului. D-sa propune ca parafet cu demersurile ce se fac în legătură cu universitatea din Cernăuți — și chiar mai stăruitor cetat aceste demersuri — să se interviuă și pentru mutarea efectivă la Timișoara a acestei facultăți de agricultură. În Ba- nat această facultate are înaintea ei mai multe posibilități de viitor, dat fiind ca statul are, la depărtări mici de Timi- șoara, o serie de ferme și de așezăminte în strictă legătură cu preocupările unei facultăți de agricultură, posibilități cari lipsese cu desăvârșire la Cluj.

D. ing. Ilie Popescu, rectorul Politeh- nicei, arată și d-sa necesitatea de a se interveni pentru mutarea efectivă a fa- cultății de agricultură la Timișoara, da- te fiind și argumentele invocate de d. primar dr. Coriolan Băran și date fiind și greutatea de administrare din partea Politehnicii timișorene a unei secții a ei, care se află la sute de km. depărtare.

Incheindu-se discuțiile, s'a format o comi- sie restrânsă compusă din d-nii: ing. Ilie Popescu, dr. C. Groșoreanu, dr. Aurel Cosma-junior și prof. V. Ardeleanu, însărci- nată a redacta un memoriu succint și bine documentat, pe baza celor discutate și ho- țărâte în cadrul consfătuirii. Memoriul va fi înaintat la București, în timpul cel ma' scurt posibil.

Peste 300 de case distruse din cauza unui incendiu

Newyork, 1. (Rador) — 10 morți, 20 răniți și peste 300 de oameni au rămas fără adăpost din cauza unui incendiu uriaș ce s'a produs în orașul Camden, în statul Newjersey. Incendiuul a mai cauzat și o pagubă de peste 2 milioane dolari.

Supuși englezi arestați în Japonia

Londra, 1. (Rador) — Doi supuși bri- tatici au fost puși în libertate la Tokio. Un director al unui societăți petrolifere din Yokohama, a fost arestat. Actual- mente se află arestați 12 supuși brita- nici în Japonia.

CAPITOL Azi APOLLO

Calătorie de nuntă în trei // **Slagăr mondial ! Senzație !**

D. N. 88 CAMARAZI DE SBOR

Excelență comedie germană cu THEO LINGEN — MARIA ANDER- GAST, PAUL HÖRBIGER, Grethe Weiser și Johannes Riemann

Marele film al aviației germane. La acest film avem zilnic reprezent. la orele 6 și 9.15. Vineri și Duminecă pentru provinciali la orele: 11 a. m.

MICA PUBLICITATE

Un leu cuvântul. Cel mai mic anunț 20 lei. Cu litere groase dublu. Adresa la ziar: supliment 5 lei.

1. CERERI DE SERVICIU

FUNCTIONARI DE BIROU găsec post pede prin Mica publicitate a ziarului Dacia. 1000

2. OFERTE DE SERVICIU

BUCATAREASA CU PRACTICA se caută pentru instituție. Salar 1600 lei lunar. Inf.: IL, Str. Dacilor 40. Cosariu. 2000

3. LECȚII ȘI MEDITAȚII

Profesoară diplomată de **CANTO ȘI PLAN**, refugiată din Basarabia, caută lecții particulare, chiar la domiciliul amatorilor. Inf.: la Direcțiunea Conservatorului. 3000

4. INCHIRIERI

CAUT APARTEMENT modern, 2 camere, bae, dependințe în block sau vilă. De preferință în Cetate. Adresa la ziar. 4000

VILA FAMILIARĂ cu etaj, 4 camere și dependințe, în Blăscovici, V., Str. Gemi 26, se închiriază imediat. Informații: avocat Măteș, Circ. III., Str. Oltul No. 41. Telefon 30-16. 4000

DE INCHIRIAT două camere cu bucătărie, complet renovate, în Fabric, Str. Ion Creangă No. 30. Informații telefon 29 05. 4000

LOCUINȚA SAU LOCAL DE BIROU și camere mobilate de inchiriat. Inf. I., Str. Eug. de Savoia 8, la portar. 4000

5. VANZARI ȘI CUMPARARI

MAȘINA DE CUSUT Singer, stare bună, de vânzare ieftin. IV., Str. Căneliei 60. 5000
CIZME OFIȚERILEȘTI No. 42 de vânzare. II., Str. Ștefan cel Mare 4, et. I., I. Holzer. 5000

Ocaziune rară, din cauza plecării, se vinde un **DORMITOR MODERN** absolut nou precum și un aranjament complet de bucătărie. Adresa la ziar. 5000

DE VANZARE 7 jug. parcelate, edificii pentru gospodărie model. Elisabetin, Str. Lidia lângă Calea Girocului. Informații telefon 29-84 și la ziar. 5000

De vânzare **VILA PROF. STINGHE**, compusă din 5 camere, dependințe, curte, grădină cu pomi etc. Spl. Tudor Vladimirescu 5, în dosul catedralei române din Cetate. Inf. căp. Dr. C. Popescu I., Str. Mercy 9. Telefon 29-06. 5000

Caut spre cumpărare **AUTOMOBIL** Mic Opel sau Ford, în stare bună. Inf.: Frank și Leichnam, IV., Piața Drăgălina. 5000

6. DIVERSE

SCHIMB PROPRIETATE din București pentru Timișoara, valoare lei 2.000.000. Inf. la Braun Ioan, IV., Sturdza 61. Telefon 25-12. 6007

ATENȚIE. DE PASTRAT. E important să-mi știți adresa, fiindcă vă cumpăr lucrurile devenite de prisos, ca: dormitor, saltele, cărți, covoare, haine, argintărie, mașini de cusut, vase de bucătărie sau porțelan etc. Cel mai mare preț al zilei. Adresa nouă: **RICHTER, IV., Budai Deleanu 7, ușa 4.** Vin imediat la chemare personală sau prin carte poștală. 6006

S'a pierdut un lanț cu cruciuliță de aur. A se preda portarului Prefecturii, Piața Unirii. Premiu. 6005

Pentru scurt timp astrografoloaga **FLORENCE**, vă spune numele, trecutului și viitorul. Pentru convingere lei 7. IV., Str. Brătianu Nr. 37.

Blocadă britanică împotriva tuturor țărilor din Europa

Politia navală a Mării Britanii va fi sporită

Londra, 1 (Tel. B. N.) — D. Dalton, ministrul blocadei va expune în Camera Comunelor, în cursul acestei săptămâni noul plan pentru extinderea și întărirea blocadei britanice împotriva tuturor țărilor din Europa. Ministrul economiei de război a declarat că planurile pentru întărirea blocadei au fost astfel concepute, încât pot fi puse imediat în execuție. Cu concursul țărilor de origine ale produselor ce se transportă spre țările neutre din Europa, Marea Britanie va putea să facă un control exact al cantităților destinate consumului țărilor neutre, în

toate porturile din Statele Unite și ale republicilor din America de Sud, spre a stabili ca aceste cantități să nu depășească consumul intern al țărilor neutre europene.

Prin acest sistem, aplicat cu rigurozitate, Marea Britanie crede că va putea să împiedece reexportarea produselor importante de țările neutre în țările beligerante.

Politia navală a Mării Britanii va fi mult sporită și va fi adaptată organizația ei pentru acest scop.

Guvernul Konoye alături de politica axei

Presă japoneză cere ruperea relațiilor diplomatice cu Anglia

Tokio, 1 (Rador.) — Presă japoneză exprimă convingerea, că noua politică externă inaugurată de către guvernul Konoye înseamnă o apropiere către pu-

terile axei. Ziarul „Messagero” anunță din Tokio, că mai multe ziare japoneze cer ca guvernul să rupă relațiile diplomatice cu Anglia.

Congresul pan-american a luat sfârșit

Havana, 1 (Rador.) — Congresul pan-american a luat sfârșit ieri seară. Delegații Statelor Unite au plecat imediat spre Washington. Ministrul afacerilor străine al Cubei a declarat, în discursul său de închidere, că congresul nu a pus baza unui nou drept internațional și hotărârile luate nu sunt îndreptate contra nici unui stat străin. Singurul obiect urmărit de congres a fost asigurarea păcii, siguranței și a formei guvernamentale democratice a Statelor americane.

pan-american din Havana, ziarele din Newyork scriu că menținerea independenței statelor americane n'are nici o valoare dacă Anglia pierde războiul și dominația mărilor. Lucrările congresului și stabilirea bazelor de contact între statele americane nu sunt luate pentru cazul că Anglia pierde războiul, ci pentru posibilitatea că Anglia va renuși de a continua războiul. În acest caz din urmă se pot aștepta situațiuni confuze în statele americane și statele americane au tot motivul de a se pregăti pentru a scuti emisfera de Vest dela repercursiunile războiului european.

Newyork, 1 (Rador.) — Stefani anunță: Comentând lucrările congresului

ATELIER SPECIAL de ceaprazarie, broderii și șăpcărie Executăm drapele și odăjdii bisericesti

„ILICA” Timișoara, I., Piața Libertății No. 7. (Lângă Cazinoul Militar)

L A C A P I T O L

Călătorie de NUNȚĂ în TREI

Telegrame externe

Londra, 1 (Rador.) — Havas transmite: D. Maisky, ambasadorul Sovietelor a protestat împotriva blocării capitalurilor celor trei state baltice, la Londra.

Stockholm, 1 (Rador.) — DNB transmite: 2 avioane militare suedeze s'au ciocnit Marți dimineața, în cursul unui exercițiu. Șase ocupanți ai unuia din aparate au fost omorâți. Aparatul celălalt a reușit să aterizeze teafăr.

Cairo, 1 (Rador.) — Nici un fel de operațiune terestră nu este semnalat vreunul din fronturile din sudul Africii. În cea mai mare parte a regiunilor de la frontiera Abisinie plouă aproape încontinuu.

Lisabona, 1 (Rador.) — Ducele și ducesă de Windsor și-au asigurat cabinele pe bordul unui pachetot american, care părăsește azi Lisabona și sosește la 9 August la Newyork.

Washington, 1 (Rador.) — Guvernul Statelor Unite a dat consimțământul la numirea d-lui Henric Haye, fost prim-ministru al orașului Versailles, ca ambasador al Franței în Statele Unite.

Londra, 1 (Rador.) — Ministerul aerului face cunoscut că avioane inamice au apărut noaptea trecută asupra sud-estului și sud-vestul Angliei, aruncând mai multe bombe. Victime omenești nu sunt și pagubele materiale sunt mici.

Budapesta, 1 (Rador.) — DNB anunță că recolta de vin din Ungaria suferă foarte mult în urma timpului foarte favorabil. În regiunea Tokai a pierdut în prezent 75 la sută din recoltă.

Belgrad, 1 (Rador.) — Guvernul iugoslav a votat suma de 5 milioane dintr-un fond pentru ajutorarea populației care a suferit în ultimul timp în urma inundațiilor.

D. Tzintzar Marcovic restabilit

Belgrad, 1 (Rador.) — D. Tzintzar Marcovic, ministrul afacerilor străine a fost vindecat complet și a preluat din nou conducerea departamentului său. El a primit ieri pe reprezentantul Uniunii Sovietice, precum și pe ministrul plenipotențiar al Italiei la Belgrad.

Perfecționarea luminatului scenelor de teatru

O completare indispensabilă a unei scene moderne de teatru este instalațiunea de luminat. În vederea lipsei de loc, așezarea numeroaselor aparate de luminat cere o experiență considerabilă și multă chibzuială. Luminatul are importanță deosebită mai ales în cazul scenelor care reprezintă orizonturi libere, căci la acestea numai o luminat potrivită poate face impresia, că spectatorul se află sub cer liber. Tehnica luminatului moderne cu izvoarele sale puternice de lumină și cu ajutorul reflectoarelor, ne permite să obținem efecte luminoase în culori, prin care se limitează cu mare succes peisajele naturale. Aceste efecte de lumină colorată se completează prin proiectarea norilor cu aparate optice speciale. Firma A. E. G. dispunând de o mare experiență în acest domeniu a instalat în anii din urmă o serie de scene de teatru — mari, mijoci și mici — în condițiuni cu totul improșabile, fiind unice în felul lor.

INFORMAȚIUNI

Calendar

JOI, 1 AUGUST:

Proclamație: Săvârșirea Sfintei Cruci.
 Sărbătoare: Lanțul Sfântului Petru.
 Circul de servicii: Circ. I: Blumberg, 10 Mai 5. — Circ. II: Șarpe, Piața Traian.
 — Circ. III: Merklér, Str. Miron.
 — Circ. IV: Steaua, Piața Drăgănești.

PROGRAMUL CINEMATOGRAFELOR

Capital: Voiaj de nuntă în trei.
 Cluj: Primul sărut și Miss Zenobia.
 Orso: Spania cântă, râde și iubește.
 Sărbătoare: D. III 88.

Amplificator: Desmoștenișii soartei și Căsnici, prezentată cu Hans Moser.

AFIRMATIE NEROADA. Unul din ziaristii locali „Biruința”, a afirmat că adevăratele spusele ungurilor „drumul nostru spre Roma merge prin Budapesta”. — Reporterul din Cluj a dovedit că totală lipsă de cultură a geografiei. — Drumul românesc spre Roma n'a fost niciodată prin Dunărie. Urmele acestui drum se văd azi și se vor vedea în totdeauna în neamul românesc de aici până în Istria.

Mulțumiri ministeriale. Ministerul Național a aduce mulțumiri lui Taban învățător în comuna Șarpe, județul Timiș-Torontal, pentru rezultate școlare deosebite.

CAPTE DE MERIT. Se aduc laureatului Crețaru Ioan (IV. XIII. taxatorului temporar Petrescu ambli dela Centrul de Autobuze), care în ziua de 1 Aprilie 1940, de-a curtea nr. 7901 pe traseul Timiș-Cruceni, au găsit în autobus o cutie cu mai multe acte și suma de 200 lei, pe care au restituit-o proprietarului. Se dau ca exemplu de cinste și de integritate personală. P. Directorul Mișcării, Virgil Ionescu.

O femeie dementă se aruncă în Bega. Winkers Ana, în etate de 68 ani, suferind de o boală mintală, s'a aruncat în canalul Bega, înecându-se.

UN ALT MECENAT BANĂRĂ. După lăsamântul luptătorului revoluționar dr. Aurel Novac notar pușcăriu Ciocova, care a donat pe seama „Astrei” peste 500.000 lei, iată că la rândul său se ivește alt mecenat, care face parte din aceeași generație; este avocatul dr. Aurel Oprea f. consilier județean de Apel și directorul Băncii din Bocșa-Montană. În ziua de azi, a avut loc la Bocșa-Montană prezentarea lăsamântului a dr. A. Oprea. Prezentarea au fost invitați: Soc. Culturală „Astra” Sibiu, reprezentată de dl. Ilie Ruzmir prof. Oravița, pres. județean Caraș și păr. Zălac reprezentantul Diecezei Caransebeșului. Lăsamântul a testat pe seama „Astrei” în valoarea de 350.000 lei, bani care au fost repartizați în diverse bănci și hârtii de valoare, suma testată depășește lei 300.000. Din venitele ei se vor da burse studențescii din comuna Ezeriș, apoi burse studențescii din județul Caraș și din comuna Bocșa și din județul Bănat. Pe seama Diecezei a fost înființată Biblioteca sa, care are peste 1500 volume, colecții de reviste vechi și cărți de mare valoare. A mai donat lei 2000 pentru săracii din Comuna Ezeriș, și lei 1000 pentru cei din Bocșa-Montană. Lăsamântul și casa sa natală din comuna Bocșa, le-a donat nenoatei sale, fărâncă gospodină. Fapta generoasă și curajul orăzător a decedatului dr. A. Oprea, să servească drept exemplu pentru oamenii prea hrăpăreți și setoși de bogății și mulțora care le risipesc în jocuri de noroc, nelăsând în urma lor nici o urmă și nici o mărturie demnă și pildă pentru alte generații.

— **Invățător pedepsit.** Ministerul Educației Naționale pedepsește cu „avertismentul public” pe învățătorul Gheorghe Lăpușcă din Secusigiu, jud. Timiș-Torontal pentru că a afirmat neadevăruri din lipsă de bună credință în cerea înaintată.

— **Fetiță dispărută.** D-na Inupina Bălan, domiciliată în str. Rotaru No. 5, a reclamat autorităților că în ziua de 26 Iulie a. c. i-a dispărut de acasă fetița Valeria în etate de 13 ani. Cine îi dă de urmă este rugat a încunostiința autorităților și familia.

— **Locuri vacante la școala normală din Caransebeș.** La școala normală de învățători „Ioan Popescu”, din Caransebeș, în anul școlar 1940/41, se primesc 35 elevi în clasa I-a. Pentru admitere, elevii vor da un examen de concurs în ziua de 1 Septembrie 1940. Sunt 10 burse și 8 semiburse pentru elevii buni și săraci. La cerere, direcțiunea școlii trimite solicitanților aviz detaliat despre actele necesare, taxele de întreținere în școală și internat și efectele necesare. Inscriserile se pot face până în 28 August a. c.

— **PELERINAJ.** Credincioșii români ortodocși din Timișoara și jur, — sub conducerea păr. Melentie Sora, — vor pleca Duminică (4 Aug. 1940) la ora 6.30, în pelerinaj, la sfânta mănăstire H. Bodrog. Plecarea se face dela biserică ort. rom. Timișoara II. Pelerinajul se organizează de către Societatea Femeilor evlavioase ort. rom. din Timișoara II., a cărei prezidentă este d-na Juliana Maniu. Cei ce doresc să însoțească pelerinajul să se anunțe doamnei prezidente.

— **Noul orar de lucru al magazinelor și atelierelor.** Până la 1 Octombrie 1940, următoarele categorii de magazine și ateliere, vor avea orarul de deschidere și închidere în zilele de lucru, din cursul săptămânii: Măcelăriile se vor deschide la ora 5, se vor închide la ora 12; se vor redeschide la ora 17 și se vor închide la ora 20. Sâmbătă și în ajunul sărbătorilor legale se vor închide la ora 21, în loc de 20. Brutăriile și frizeriile (în ce privește vânzarea în detalii) se vor deschide la ora 5, se vor închide la ora 14. Se vor redeschide la ora 17 și se vor închide la ora 21. Frizeriile și atelierele de cofetărie se vor deschide la ora 7 și se vor închide la ora 13; se vor redeschide la ora 15 și se vor închide la ora 20. Sâmbătă și în ajunul sărbătorilor legale se vor închide la ora 22 în loc de 20. Magazinele de zarzavaturi se vor deschide la ora 5 și se vor închide la ora 12; se vor redeschide la ora 16 și se vor închide la ora 20. Sâmbătă și în ajunul sărbătorilor legale se vor închide la 21 în loc de 20. Celelalte stabilimente comerciale vor respecta orarile fixate prin deciziile ministeriale anterioare, care rămân în vigoare.

— **Mușcat de câine.** D. Fabian Barboua, din str. Vidin No. 6, reclamă că trecând aseară pe stradă, a fost mușcat de un câine necunoscut.

— **Medici veterinari înaintați în corpul veterinar.** Următorii medici veterinari din ținutul Timiș, au fost înaintați în corpul veterinar, în gradele și categoriile respective, pe data de 1 Ianuarie 1940: dr. Stănuț Traian, med. vet. inspector, județul Timiș-Torontal; dr. Bogdan Ioan, med. vet. prim., circ. Vințga, jud. Timiș-Torontal; dr. Micuț Ioan, med. vet., circ. Teregoava, jud. Severin; dr. Mircea Traian, med. vet., circ. Făget, jud. Severin; dr. Belgea Coriolan, med. vet., circ. Ferdinand I, jud. Severin; dr. Bondan Petru, med. vet., circ. Birchis, jud. Severin; dr. Oroveanu Constantin, med. vet., circ. Balinț, jud. Severin.

Inscriserile în „Partidul Națiunii” continuă

Președinția Partidului Națiunii, organizația municipiului Timișoara, comunică:

Inscriserile cetățenilor în Partidul Națiunii continuă și după 1 August a. c.

Toate inscriserile însă, nu se mai fac la

sectoare, așa cum s'au făcut până acum, ci în sala mare a primăriei.

Deci, sunt îndrumați toți cetățenii să se inscrie în Partidul Națiunii, prezentându-se la primăria municipiului Timișoara.

Românii bucovineni își strâng rândurile

Sunt aproape trei săptămâni de când a luat ființă în Cluj, sub președinția d-lui prof. univ. A. Procopovici, decanul Facultății de litere, un comitet de acțiune al românilor bucovineni din Transilvania, al cărui rost nu este numai acela de a aduce tot ajutorul moral și material fraților noștri băjenari de pe plaiurile Bucovinei, ci și de a demonstra, prin toate mijloacele, că oricât s'ar fi rășluit pământul pe care din veac în veac l-a stăpânit neam de neamul nostru. Bucovina înțelege să rămână și pe mai departe neînfrântă în voința de a se găsi întreagă între hotarele

firești ale României Mari.

Fac parte din acest comitet toți românii bucovineni cu domiciliul în Cluj, precum și mulți dintre românii bucovineni așezați cu rosturile lor în alte orașe ale Transilvaniei. Este desigur de dorit ca toți românii bucovineni din Transilvania să adere la acțiunea acestui comitet, trimițându-și inscriserile și indicând: numele, locul de origine, ocupațiunea actuală, starea civilă, cu mențiunea aceluiași date și pentru membrii familiei, ce locuiesc în același domiciliu. Deasemenea toți românii bucovineni din Transilvania sunt rugați să comunice acestui comitet ce proprietăți le-au rămas sub ocupație rusească, în vederea apărării drepturilor asupra lor.

Orice donațiuni în bani sau obiecte, precum și corespondența adresată comitetului, se vor trimite d-lui dr. Traian Mitrofanovici, bibliotecar, la biroul de informațiuni al Bibliotecii Universitare din Cluj, str. Mico 2, telefon 1801. Tot aici se pot primi, în orice zi de lucru, între orele 9—11½, orice informațiuni privind activitatea comitetului.

MECANICI AGRICOLI sunt scutiți de concentrare

Se face cunoscut celor interesați că s'au dat dispozițiuni generale pentru scutirea de concentrare până la 15 Septembrie crt., a mecanicilor agricoli.

Cererile de scutire se vor înainta Marșalului Stat Major prin Camerele agricole județene și Ministerul Agriculturii și Domeniilor.

Impozitul automobilelor refugiaților basarabeni și bucovineni

Timișoara, 1. — Administrația de Constatare a Impozitelor Indirecte din Timișoara comunică următoarele:

Ministerul Finanțelor prin ordinul No. 156.206/1940, dispune ca populația Basarabiei și Bucovinei de Nord, refugiată cu automobile, este obligată să înregistreze automobilele la Administrația Financiară a județului, unde și-au fixat domiciliul.

Inregistrarea automobilelor se face în baza unei cereri, care se va depune până la data de 10 August 1940, împreună cu foia de circulație și permisul fiscal, care se vor aviza, fiind valabile până la schimbarea numărului de circulație.

Plata impozitului pe trimestrul Iulie crt., se poate face, excepțional pentru refugiați, până la 20 August 1940.

BĂILE MINERALE VAȚA DE JOS

(JUD. HONEDOARA)

cu apă sulfuroasă și carbo-gazoasă

Vindecă cu rezultate incomparabile

Rheum. cronic, sciatică, hemoroizi, lumbago, convulsii spasmodice, boli femeiești etc.

PENZIUNE: 3 mese și locuință de persoană a zi LEI 160—180.

Reducere pe Cfr. Prețuri speciale, la Corința, cu plăcere!

Direcțiunea Băilor

Peru aderă la planurile de colaborare inter-americane

Lima, 1 (Rador.) — DNB transmite: La deschiderea parlamentului, d. dr. Prado, președintele republicii, a declarat că Peru își dă, în limitele posibilului, consimțământul său la toate planurile de colaborare inter-americane, cu condițiunea totuși, ca autonomia economică și financiară a republicilor ibero-americane să fie respectate. În situația actuală mondială, Peru este de partea demo-

crațiilor, în măsura în care această noțiune cuprinde într-însa drepturile economice și sociale a tuturor muncitorilor. El însuși este adversarul atât a unei dictaturi a capitalului, cât și a unei dictaturi a proletariatului. Dr. Prado s'a pronunțat apoi contra demagogiei care ar putea să lăbi statul, sub cuvânt că ea reprezintă o comunitate, cum au dovedit și ultimele evenimente din Europa.

ULTIMA ORA

Conversații directe între România, Ungaria și Bulgaria

Berlin, 1. (Rador). — Agenția DNB transmite:

Publicația „Dienst aus Deutschland” se ocupă de conversațiile cu oamenii de stat din sud-estul Europei, desfășurate la Salzburg și constată că atât Berlinul, cât și Roma sunt satisfăcute de rezultatul lor.

Se crede, în general, la Berlin că terenul în sud-estul Europei a devenit acum favorabil pentru o colaborare între statele din această regiune, menită să ducă la soluționarea problemelor actuale.

Vor începe cu siguranță, conversații directe între România, Ungaria și Bulgaria.

Declarațiile oamenilor de stat din sud-estul Europei sunt foarte promițătoare, așa

incât speranțele puterilor axei în legătură cu negocierile dintre statele balcanice par că se vor putea realiza. Se poate socoti că statele din sud-estul Europei vor fi și ele de părerea puterilor axei în ce privește faptul că realizarea noului așezări trebuie să constituie o temelie durabilă nu numai pentru pace, ci și pentru evoluția economică și culturală a popoarelor în Balcani.

Se poate presupune că puterile balcanice, după ce au examinat prin curântul oamenilor lor de stat încrederea lor în puterile axei, vor accepta și principiile Italiei și Germaniei pentru noua așezare a Europei.

Statele balcanice se vor alia, așa dar, în jurul acestor principii.

Cum a pregătit d. Churchill actualul războiu

Vichy, 1 (Rador). — Ziarul „Action Française” raportează despre felul cum d. Churchill a pregătit războiul actual în Ianuarie 1939. El a avut o întâlnire la Coasta de Azur cu d. Beck, fost ministru al afacerilor străine al Poloniei. În decursul întrevederilor, lungi și repetate, d. Churchill a declarat în fața mai multor martori că războiul între puterile aliate și cele ale axei este iminent și inevitabil. În ziua de 11 Ianuarie 1939 d. Churchill a declarat că după părerea lui Anglia va declara războiul Germaniei în timp de câteva luni. La întrebarea dacă Anglia este pregătită pentru războiu, Churchill a răspuns că el știe că acest războiu va avea ca urmare un mare măcel, dar victoria finală a Angliei e sigură, și numai acest lucru e important.

Supta dela Dover între aviația germană și britanică văzută de un ziarist american

Londra, 1 (Tel. B. N.). — „Daily Telegraph” publică reportajul unui ziarist american, care întâmplător a fost martor ocular al celei mai mari ciocniri aeriene de până acum.

Ziaristul american descrie impresionant sosirea a 80 de avioane germane, care au luptat în apropiere de Dover,

timp de jumătate de oră, cu aviația engleză, înfruntând și artileria antiaeriană britanică.

Ziaristul arată că în această luptă au fost doborâte 21 avioane germane. Pierderile engleze au fost numai de 2 avioane.

Comunicat german

Avioanele germane își continuă activitatea și pe timp nefavorabil

Berlin, 1 (Rador). — DNB anunță: Comunicatul comandamentului suprem al armatei anunță, că deși timpul era foarte nefavorabil pentru activitatea aeriană, aviația germană a continuat totuși raidurile asupra Angliei meri-

dionale și de sud est, bombardând mai ales porturi și aerodromuri. Avioane engleze au apărut într-un număr mic asupra Germaniei de nord-vest și au aruncat bombe. Victime omenești nu sunt și s'au cauzat numai pagube mici.

Comunicat italian

Atac aerian italian contra portului Aden

Roma, 1 (Rador). — Comunicatul italian de azi anunță un nou atac al forțelor aeriene din Africa de nord-est contra portului Aden, unde 2 vase comerciale și un mare depozit de carbu-

ranti au fost nimicite. Toate avioanele italiene s'au reîntors la baza lor. În apropierea orașului Asab a fost doborât un avion de bombardament britanic.

Comunicatul președinției Consiliului de miniștri

București, 1. (SIR) — Președinția consiliului de miniștri comunică: Azi la orele 18, dl Ion Gigurtu prim-ministru și dl prof. Manolescu, ministrul afacerilor străine, au făcut d-nilor consilieri regali o expunere asupra călătoriilor lor și conversațiilor cu caracter politic ce au avut cu Führerul Cancelar dl Ad. Hitler și cu dl von Ribbentrop, ministrul

afacerilor străine, la Berchtesgaden precum și asupra întâlnirii lor cu dl Mussolini și contele Ciano, ministru afacerilor străine al Italiei, la Roma, înfățișând rezultatul conversațiilor și exprimând satisfacție de modul cum s'au desfășurat întâlnirile pentru reșele țării.

Anglia e gata să înfrunte orice atac și orice surpriză din partea inamicului

Londra, 1 (Rador). — D. Cross, ministrul marinei comerciale, a declarat că navigația trebuie să fie gata în orice moment la schimbări radicale în itinerarul maritim, care pot fi provocate printr'un atac masiv german. Guvernul are planuri gata pentru această even-

tualitate și deși se caută ca toate cărcăturile pentru Anglia să ajungă mai repede la locul destinației lor, se evită în același timp ori ce aglomerații. Anglia e gata să înfrunte ori ce atac ori ce surpriză din partea inamicului.

Răspunderile Presa germană se întreabă pentru ce au fost respinse propunerile de pace ale Führerului

Berlin, 1 (Rador). — „Deutsche Diplomatisch Politische Korrespondenz” scrie că în Franța se caută acuma persoanele responsabile cari vor fi trase la răspundere de ce Franța nu a fost pregătită serios pentru războiu. Ar fi cu mult mai interesant dacă s'ar cerceta chestiunea de ce au fost respinse ofertele de pace repetate ale Führerului, sau de ce nu s'a găsit în Franța nici un politician responsabil, care ar fi protestat contra politicii de încercuire dusă contra Germaniei, sau care s'ar fi

declarat gata de a se înțelege pe deplin cu Germania. O altă întrebare interesantă ar fi de ce poporul francez fost susținut în continuu în ura contra sistemului național-socialist în Germania și de ce presa franceză și conducătorii Franței au dus acea politică care avea drept urmare înfrângerea dezastruoasă. Acești bărbați de stat stăpâni în siguranță, pentru că ei știu foarte bine că ancheta pentru stabilirea noștilor de războiu nu se referă la

Contra Angliei se duc un războiu de uzură

Puterile axei vor izola Marea Britanie de cealaltă lume

Roma, 1 (Rador). — „Giornale d'Italia” scrie că ultima fază a războiului, care desigur se va sfârși cu capitularea Angliei, nu se va desfășura în același fel ca și războiul contra Franței. Aceasta din cauza pentru că Anglia e foarte bine apărată din punct de vedere militar și pentru că are un imperiu vast extins asupra mai multor continente cari iau parte cu forțe însemnate la războiu.

Războiul contra Angliei deci, nu va fi nici un atac fulgerător spectaculos cum a fost acțiunea puterilor axei contra Franței. Contra Angliei se duc un războiu de uzură. Acest războiu de uzură a

inceput deja întrucât aviația și submarinele germane nimicesc sistematic pe baza unui plan bine stabilit porturi, aeroporturi, căile de comunicații și locurile centrale vitale ale Angliei metropolitane care va fi încetăț cu încetul izolată de către cealaltă lume și spoliată de resursele proprii. În același timp aviația și ta și forțele teritoriale ale Italiei fac același lucru în Mediterana, în Marea Roșie și în Oceanul Indian, unde uzura costă Angliei forțe uriașe. E fără îndoială că această luptă de uzură ducă fără cruțare, asigură puterilor axei victoria finală.

Comunicatul Nr. 5 al Marelui Stat Major

București, 1 (SIR). — Comunicatul No. 5 al Marelui Stat Major. Marele Stat Major face cunoscut că a preluat scutirile de mobilizare până la 1 Septembrie 1940 pentru cultivatorii de steclă, cari au asupra lor scutiri indivi-

duale de mobilizare eliberate pe baza ordinului No. 200.291, din 18 Mai 1940 și No. 200.292 din 23 Mai 1940. Toți oamenii aceștia se vor prezenta la 1 Septembrie la unitățile lor, fără nici un alt ordin.